

Maciej Tokarski

Andrzej Tokarski

Katedra Rachunkowości

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu

Funkcjonowanie Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości przy Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu

Akademickie inkubatory przedsiębiorczości (AIP) to wielki projekt ostatnich lat, realizowany przez Fundację AIP z inicjatywy Studenckiego Forum BCC, zmierzający do rozwoju przedsiębiorczości wśród polskiej młodzieży. AIP są tworzone we współpracy z najlepszymi w kraju szkołami wyższymi, dzięki czemu wykorzystują wiedzę zarówno kadry naukowej tych uczelni, jak i praktyków gospodarczych skupionych w największej w Polsce organizacji pracodawców – Business Centre Club. Obecnie na najlepszych uczelniach całej Polski działa 16 współpracujących ze sobą akademickich inkubatorów przedsiębiorczości¹. To połączenie teorii i praktyki przekłada się na sukces podmiotów uczestniczących w projekcie. Z drugiej strony działalność w ramach inkubatora pomaga jego beneficjentom pokonywać biurokratyczne bariery, przechodzić przez zawile procedury oraz unikać licznych innych pułapek². Umożliwia młodym przedsiębiorcom kontrolowane starcie z otaczającą rzeczywistością gospodarczą. Ideą inkubatora jest umożliwienie młodym, kreatywnym i ambitnym ludziom założenia własnej firmy przy minimalnych nakładach finansowych, by po okresie inkubacji mogli samodzielnie funkcjonować w normalnych warunkach gospodarczych, wykorzystując zdobyte w inkubatorze doświadczenia oraz niezbędną wiedzę prawniczą, ekonomiczną itd.

Działalność AIP

Akademickie inkubatory przedsiębiorczości są jednostkami organizacyjnymi Fundacji AIP, stworzonymi we współpracy ze szkołami wyższymi³. Udzielają one pomocy działającym w ich

¹ Jeden z nich działa przy Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu.

² Szerzej o barierach sektora MSP w Polsce – patrz: raporty o kondycji małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2000–2005, wydawane przez Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Warszawa 2000–2005, a także M. Tokarski, 2006, *Prawno-ekonomiczne bariery rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego* [w:] *Zarządzanie podmiotami i procesami gospodarczymi*, J. Wiśniewski (red.), Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu, Toruń

³ Obecnie na najlepszych uczelniach całej Polski działa 16 współpracujących ze sobą akademickich inkubatorów przedsiębiorczości: AIP przy Uniwersytecie Gdańskim, AIP przy Akademii Ekonomicznej im. O. Langego we Wrocławiu, AIP przy Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu, AIP przy Wyższej Szkole Ekonomii i Informatyki w Krakowie, AIP przy Śląskiej Wyższej Szkole Zarządzania im. gen. J. Ziętka w Katowicach, AIP przy Wyższej Szkole Informatyki Stosowanej i Zarządzania w Warszawie, AIP przy Uniwersytecie Warszawskim, AIP przy Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, AIP przy Wyższej Szkole Komunikacji i Zarządzania w Poznaniu, AIP przy Społecznej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi, AIP przy Politechnice Częstochowskiej, AIP przy Szkole Głównej Handlowej, AIP przy Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy, AIP przy Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu w Białymstoku, AIP przy Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, AIP przy Górnośląskiej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości im. K. Goduli w Chorzowie.

obrębie podmiotom na mocy obowiązującego regulaminu oraz umowy z beneficjentem. Osoba wnioskująca o pomoc AIP jest zobowiązana do wniesienia na rzecz inkubatora jednorazowej symbolicznej opłaty, której wysokość ustalana jest przez dyrektora AIP. W okresie inkubacji koszty związane z rozwojem firmy pokrywa w większości Fundacja AIP. Wysokość opłat pobieranych od osób działających w inkubatorze jest ustalana na koniec miesiąca przez dyrektora AIP i jest stosowna do świadczonej pomocy, przy czym na wniosek beneficjenta dyrektor AIP może podjąć decyzję o częściowym lub całkowitym zwolnieniu z opłat.

W wypadku osób prowadzących działalność gospodarczą i korzystających z pomocy inkubatora opłata obejmuje do 10% przychodu osiąganego z działalności gospodarczej objętej pomocą. Zmienia się ona z upływem czasu w sposób przewidziany w umowie. Wpływy z opłat mają docelowo pokryć 30% kosztów funkcjonowania AIP.

Pomoc AIP jest udzielana maksymalnie przez dwa lata. W tym czasie beneficjent jest zobowiązany do realizowania przedłożonego dyrektorowi AIP indywidualnego planu działania. Beneficjent zobowiązany jest także, na mocy umowy, do poddania nadzorowi Fundacji wykorzystywania środków powierzonych przez Fundację oraz zasobów przyznanych z dotacji, subwencji lub innych form pomocy uzyskanych przy udziale Fundacji. Wszyscy beneficjenci muszą także składać na ręce dyrektora AIP comiesięczne raporty z postępów w realizacji swojego przedsięwzięcia.

Działalność w inkubatorze jest nastawiona na utworzenie przez beneficjenta firmy, dlatego też AIP pomaga zakładać jednoosobowe działalności gospodarcze, spółki cywilne i spółki osobowe prawa handlowego. Forma prawna jest zawsze dobierana odpowiednio do wielkości przedsięwzięcia. Osoba działająca w inkubatorze może w każdej chwili opuścić inkubator, ale nie może w nim przebywać dłużej niż dwa lata.

Akademickie inkubatory przedsiębiorczości czynnie realizują ideę przedsiębiorczości i samodzielności także poprzez tzw. biznesy własne. Jest to działalność gospodarcza podejmowana przez dany AIP, której dochód jest przeznaczany na rozszerzenie działalności inkubatora oraz jego modernizację i wprowadzanie usprawnień. Biznesy własne pozwalają inkubatorom na uniezależnienie finansowe od Fundacji AIP i podejmowanie bardziej kosztochłonnych działań na rzecz promocji przedsiębiorczości.

Przyjmowanie beneficjentów

Przyjmowanie nowych uczestników projektu AIP odbywa się z reguły metodą konkursu na najlepsze biznesplany, który odbywa się raz w roku⁴. Wyłaniane są wówczas najlepsze pomysły, które dostają szansę realizacji w inkubatorach w całym kraju. Ponadto zwycięzcy otrzymują nagrody pieniężne i inne, które mają ułatwić start firmy w inkubatorze.

Szczegóły organizacji konkursu oraz warunki składania prac zawarte są w regulaminie konkursu, z którym zobowiązani są zapoznać się wszyscy nadsyłający prace. Regulamin dostępny jest na stronie www.inkubatory.pl. Po zakwalifikowaniu pomysłu do realizacji osoba, która go złożyła, sporządza wraz z dyrektorem AIP tzw. indywidualny plan działania, który zawiera szczegółowy opis realizacji projektu oraz przewidywane koszty i przychody. Następnie zawiera z AIP umowę, na mocy której uzyskuje pomoc.

Aby wziąć udział w konkursie (uprawnieni są wszyscy chętni, którzy nie ukończyli 30 lat), należy swój pomysł na działalność gospodarczą opisać na (maksymalnie) trzech stronach A4 i przesłać wraz z wypełnionym formularzem (dostępnym w serwisie www.inkubatory.pl w zakładce „konkurs”) pod adresem: konkurs@inkubatory.pl. Nie ma wymogu, by prace konkursowe

⁴ Więcej informacji można znaleźć w internecie pod adresem: www.inkubatory.pl.

były kompletnymi biznesplanami, ale powinny one zawierać jego elementy: opis projektu, metody jego realizacji oraz koszty finansowe jego wdrożenia.

Prace poddawane są dwustopniowej ocenie.

- W pierwszym etapie rady inkubatorów, w których skład wchodzi przedstawiciele władz uczelni, dyrektorzy inkubatorów oraz przedsiębiorcy z BCC, wybierają najlepsze pomysły, które kwalifikują do realizacji w inkubatorze.
- Wyłonione prace ocenia Kapituła, złożona z ekspertów z Business Centre Club oraz przedsiębiorców. Kapituła wyłania kilka najlepszych biznesplanów i nagradza ich twórców stypendiami pieniężnymi na rozwój firmy. Nagrody są fundowane przez patronów AIP: ministra gospodarki prezesa BCC oraz mecenasów AIP.

W efekcie około 100 autorów najlepszych biznesplanów rozpoczyna realizację swoich wymarzonych pomysłów, zakładając firmy w AIP.

Jak rozpocząć działalność w inkubatorze poza konkursem? Należy złożyć stosowny wniosek wraz z opisem przedsięwzięcia gospodarczego na ręce dyrektora AIP, w którym chce się rozpocząć działalność. Dyrektor AIP – na wniosek zainteresowanego podmiotu i z jego udziałem – przygotowuje szczegółowy biznesplan przedsięwzięcia. Biznesplan i wniosek ocenia rada AIP. Po uzyskaniu pozytywnej oceny wniosku i biznesplanu podmiot starający się o przyznanie pomocy zostaje zaproszony na rozmowę kwalifikacyjną z dyrektorem AIP, której celem jest ostateczna ocena przedsięwzięcia. Po tej rozmowie dyrektor AIP podejmuje decyzję o zakwalifikowaniu podmiotu do pomocy AIP i o podpisaniu z nim stosownej umowy przedwstępnej, a po wniesieniu opłaty wpisowej następuje podpisanie umowy z Fundacją Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości.

Kto może skorzystać z pomocy AIP

O przyznanie pomocy AIP wystąpić może każda osoba, która nie ukończyła 30 lat, a w szczególności studenci i absolwenci szkół wyższych mający pomysł na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Osoby takie prowadzą własny biznes w inkubatorze na tzw. zasadzie pionu, tzn. nie zakładają własnych firm, lecz działają na rachunek i ryzyko inkubatora.

Uczestnikami inkubatora mogą być też osoby posiadające własną firmę, ale chcące skorzystać z pomocy AIP. Takie osoby działają w inkubatorze na własny rachunek i ryzyko.

Świadczenia na rzecz beneficjentów sieci AIP

Akademicki inkubator przedsiębiorczości udziela beneficjentom szeroko zakrojonej pomocy przy tworzeniu, organizowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej.

- Osoba prowadząca działalność gospodarczą w ramach inkubatora początkowo nie musi zakładać własnej firmy (działanie na zasadzie pionu w inkubatorze) i ponosić związanych z tym kosztów.
- Uczelnia, przy której funkcjonuje dany inkubator, udostępnia wyposażone w odpowiednie urządzenia biurowe (meble, komputer z dostępem do internetu, drukarka itd.) pomieszczenia przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej.
- Księgowość podmiotów funkcjonujących w obrębie inkubatorów prowadzi biuro rachunkowe.
- Beneficjenci mogą liczyć na bezpłatne porady prawne najlepszych kancelarii prawnych w kraju, współpracujących z AIP.
- Beneficjenci mogą korzystać z systemu szkoleń z zakresu autoprezentacji, zarządzania, a także prawa gospodarczego, marketingu itd.
- Fundacja zapewnia beneficjentom dostęp do prasy specjalistycznej.

- Fundacja pomaga beneficjentom w pozyskiwaniu funduszy na inwestycje oraz w promocji i reklamie, głównie poprzez współpracę ze specjalistycznymi agencjami PR i marketingowymi.
- W trakcie inkubacji każda osoba może liczyć na bieżącą pomoc dyrektora AIP.
- Fundacja, która czynnie wspiera i koordynuje działalność inkubatorów w całym kraju, sprawuje nad wszystkimi beneficjentami opiekę merytoryczną, pomaga w zdobywaniu funduszy dla większych przedsięwzięć i doradza im w kwestiach reklamy w mediach.
- Dzięki aktywnym kontaktom z firmami zrzeszonymi w BCC, Fundacja pomaga beneficjentom pozyskiwać pierwszych kontrahentów.

Wszyscy beneficjenci mogą liczyć na promocję swojej strony internetowej poprzez portal inkubatory.pl oraz inne media oraz dzięki posługiwaniu się znakiem akademickiego inkubatora przedsiębiorczości. Raz w roku organizowane są targi firm z inkubatorów i tworzy się ich ranking.

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu⁵

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu już od października 2004 r. stwarza szansę młodym ambitnym osobom, dając możliwość tworzenia nowych miejsc pracy absolwentom i studentom oraz inspirując współpracę między środowiskami naukowo-badawczymi a przedsiębiorcami. Nad jego działaniami czuwa Rada Inkubatora pod przewodnictwem Doroty Dąbrowskiej, wicekanclerza Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. W skład Rady wchodzi również przedstawiciele czołowych firm toruńskich: Wojciech B. Sobieszak, prezes CPP Toruń-Pacific, Kanclerz Łoży Toruńskiej BCC Kazimierz Herba, prezes Torfarm S.A. W AIP w Toruniu z powodzeniem funkcjonują 4 firmy o różnych profilach⁶. Działają one na regionalnym toruńskim rynku oraz na rynkach ogólnopolskim i międzynarodowym. Od czasu powstania AIP w Toruniu już ponad 30 osób na zasadzie współpracy i wolontariatu miało możliwość zdobyć doświadczenie przy tworzeniu i rozwijaniu firmy.

Oprócz podstawowej działalności związanej z obsługą istniejących firm, AIP przy Wyższej Szkole Bankowej realizuje również :

- programy stażowe – we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy;
- programy stypendialne – we współpracy z Europejskim Funduszem Socjalnym;
- projekty zadań publicznych:
 1. „Przeciwdziałanie bezrobociu i wspieranie przedsiębiorczości” ze środków Urzędu Miasta Torunia,
 2. „Konwent Akademickiej Przedsiębiorczości” ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego;

⁵ Warto wspomnieć, że 14.09.2006 r. Rada Miasta Torunia zdecydowała jednogłośnie o utworzeniu Centrum Promocji Przedsiębiorczości i Projektów Zintegrowanych, czyli inkubatora przedsiębiorczości. Toruńskie Centrum ułatwi start małym i średnim przedsiębiorstwom. Z jego usług skorzystają zarówno dopiero co powstałe firmy, jak i osoby, które właśnie przymierzają się do działalności gospodarczej. Preferowane będą firmy niewymagające wielkiego kapitału początkowego, działające głównie w branży usługowej. Toruński inkubator ma być największym takim przedsięwzięciem w kraju. Jego stworzenie pochłonie 23,5 mln zł. Pieniądzy miasto poszuka w funduszach europejskich. Jeśli chodzi o formę własności, to w 100% będzie to instytucja gminna. W ten sposób miasto wesprze drobnych przedsiębiorców. Plan na najbliższe trzy lata jest prosty: Centrum stworzy warunki do powstania 120 niewielkich firm. Dzięki nim zatrudnienie znajdzie 500 osób. Do 2010 r. projekt nie będzie przynosił zysku. Dopiero po tym czasie miasto spodziewa się zwrotu nakładów [za:] D. Wójcicki, *Powstanie inkubator*, „Gazeta Wyborcza”, dodatek lokalny, 15.09.2006 r.

⁶ Stan w końcu września 2006 r.; dane uzyskane od Dyrektora AIP w Toruniu.

- cykle konferencji z udziałem wybitnych dydaktyków oraz przedsiębiorców z regionu toruńskiego;
- cykle szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych oraz studentów w zakresie:
 1. komunikacji w biznesie,
 2. podstaw negocjacji,
 3. podstaw autoprezentacji,
 4. podstaw rachunkowości oraz prawa gospodarczego.

Można stwierdzić, że Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu nie stosuje szkolenia młodzieży poprzez nudne, monotonne, nieefektywne warsztaty, lecz stwarza młodym osobom szansę zakładania własnych firm z możliwością konsultacji kadry naukowej oraz lokalnych przedsiębiorców, bez ryzyka związanego z działalnością.

Sukcesy akademickich inkubatorów przedsiębiorczości w Polsce

AIP działają krótko (od 2004 r.), ale mają już niewątpliwe sukcesy:

1. jest to pierwsza sieć w Europie Środkowo-Wschodniej współpracujących ze sobą 16 akademickich inkubatorów przedsiębiorczości;
2. dzięki AIP powstało już ponad 150 firm prowadzonych przez młodych ludzi;
3. firmy z AIP w 2005 r. wygenerowały niemal 2 mln zł przychodu;
4. ponad 800 młodych osób zgłosiło chęć działania w AIP (uczestnicy konkursu na biznesplan w AIP);
5. ogólnopolska kampania promująca akademicką inicjatywę na przełomie października i listopada 2005 r. zgromadziła 18 patronów medialnych-największych polskich mediów oraz prawie 100 mediów zaangażowanych w całą Polskę;
6. AIP we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy przekazały młodym osobom w całej Polsce ponad 70 bezzwrotnych dotacji na założenie własnych firm, w wysokości 12 000 zł każda;
7. Parlament Studencki RP za najlepszą inicjatywę 2005 r. przyznał AIP-om tytuł Studenckiej Inicjatywy 2005.

Literatura

1. Sprawozdanie z działalności AIP przy WSB w Toruniu
2. Tokarski M., 2006, *Prawno-ekonomiczne bariery rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego* [w:] *Zarządzanie podmiotami i procesami gospodarczymi*, J. Wiśniewski (red.), Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu, Toruń
3. Wójcicki D., *Powstanie inkubator*, „Gazeta Wyborcza”, dodatek lokalny, 15.09. 2006 r.
4. *Zarządzanie podmiotami i procesami gospodarczymi*, 2006, J. Wiśniewski (red.), Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu, Toruń

Adresy internetowe

1. www.inkubatory.pl
2. www.torun.inkubatory.pl
3. www.sfbcc.org.pl

An Operation of Academic Incubator of Enterprise Based on the Banking School in Toruń

The Academic “Incubator” of Enterprise (AIE) originated in the Toruń Banking School in October 2004 was initiated by the school and the foundation called Academic Incubators of Enterprise (former “Enterprise Above Divisions”)

Now there are 16 cooperating AIEs at the best Polish graduate schools which aim for the development of enterprise among Polish young people.

The article shows the operation of AIE and its importance for students of Kujawsko-Pomorskie Province.